

07.01.2016

Nordiska rådet
Köpenhamn

Referens

SVÅR PÅ FRÅGA FRÅN NORDISKA MINISTERRÅDET OM LÄKARES LEGITIMATION (E 14 /2015)

Nordiska rådets medlem Sonja Mandt ställde den 16 november 2015 ett skriftligt spörsmål till Finlands, Islands och Sveriges regeringar om utövande av läkaryrket. Hon hänvisar till informationen som den 3 november 2015 förekom i medierna om att Danmarks regering ämnar föreslå en lag som hindrar danska läkare från att utöva sitt yrke i de övriga nordiska länderna om de har förlorat rätten att utöva yrke i något av dessa länder. Mandt frågar om Finlands, Islands och Sveriges regeringar ämnar vidta motsvarande lagstiftningsåtgärder.

Enligt danska statens pressmeddelande av den 3 november 2015 skulle yrkesutbildade personer inom sjuk- och hälsovården som ursprungligen erhållit legitimation i Danmark och som förlorat rätten att utöva yrke i exempelvis Sverige eller Norge på grund av ett beslut som fattats i ett annat land, automatiskt förlora legitimation som erhållits i Danmark. Lagändringen skulle skydda patienter mot läkare som återvänder till Danmark för att utöva läkaryrket.

Enligt pressmeddelandet skulle lagförslaget vara innehållsmässigt annorlunda än det som anges i det skriftliga spörsmålet. Varje land har behörighet att besluta om begränsningar angående rätten att utöva yrke endast i sitt eget land.

I överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer från 1993 (s.k. Arjeplog-överenskommelsen) lyder artikel 18 enligt följande: Har godkännande återkallats av den stat, som ursprungligen meddelat detsamma, skall godkännande som senare meddelats i annan stat återkallas. I övrigt får ett senare meddelat godkännande endast återkallas i enlighet med bestämmelserna i den stat som meddelat detsamma. Man har återkallat rätten att utöva yrke direkt av det skäl att det land som ursprungligen beviljat legitimiteten ("primärt land") har fråntagit rätten. Bestämmelsen grundar sig på det att grunderna till att frånta rätten att utöva yrke är mycket lika i Norden. De andra länderna har inte prövningsrätt efter att det land som ursprungligen meddelat godkännandet fråntagit rätten att utöva yrke, det vill säga det är fråga om ett automatiskt system. Man håller på att ändra Arjeplog-överenskommelsen och i och med ändringen är det meningen att artikel 18 upphävs.

Yrkeskompetensdirektivet eller EU-lagstiftningen innehåller inte några bestämmelser om automatiskt ingripande i rätten att utöva yrke utifrån ett beslut som fattats i ett annat land. Direktivet föreskriver dock effektivt informationsutbyte mellan medlemsländerna. En varningsmekanism i enlighet med artikel 56 i yrkeskompetensdirektivet tas i bruk i januari 2016. Medlemsstaterna ska anmäla till de kompetenta myndigheterna i andra EU- eller EES-länder om in-

gripande i rätten av en yrkesutbildad person inom sjuk- och hälsovården att utöva yrke och om att en domstol har konstaterat att yrkespersonen har använt falska dokument för att påvisa sin yrkeskompetens.

I Finland kommer det en ny bestämmelse i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) som gör det möjligt att frånta eller begränsa rätten att utöva yrke på basis av ett beslut som fattats i ett annat EU- eller EES-land. Regeringens förslag godkändes nyligen i riksdagen. Datumet då lagen träder i kraft har ännu inte fastställts men det är meningen att lagen träder i kraft den 1 januari 2016. Detta underlättar och påskyndar ingripande i rätten att utöva yrke i situationer där ett annat EU- eller EES-land har redan fattat motsvarande beslut. Bestämmelsen gäller situationer där landet som beviljat rätten först fråntar eller begränsar rätten. Bestämmelsen leder inte till ett automatisk fråntagande av rätten att utöva yrke utan förutsätter en utredning av grunderna och ger tillstånds- och tillsynsmyndigheten inom social- och hälsovårdsbranschen prövningsrätt. Lagändringen som träder i kraft i Finland är ett steg i det danska förslaget riktning, men går inte lika långt. För Finlands del kan lagstiftningen för närvarande anses vara tillräcklig. Effektivt utbyte av tillsynsinformation mellan medlemsländerna är väsentligt med tanke på att säkerställa patientsäkerheten.

Den svenska regeringen överlämnade den 5 november 2015 en proposition till riksdagen med förslag till genomförande av det moderniserade yrkeskvalifikationsdirektivet (prop. 2015/16:44). I propositionen finns bland annat förslag om att en utvecklad varningsmekanism inom ramen för informationssystemet för den inre marknaden (IMI) ska träda i kraft den 18 januari 2016. Detta är viktigt då det säkerställer att underrättelse om återkallelse av legitimation, provotid eller om indragning eller begränsning av förskrivningsrätt inom tre dagar ska skickas till de behöriga myndigheterna i övriga stater inom EES och i Schweiz.

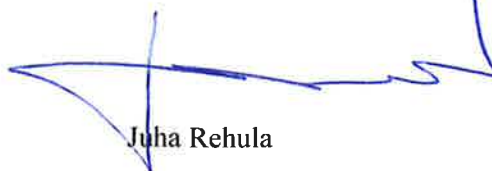
Att återkalla en legitimation som har utfärdats i Sverige är ett myndighetsbeslut som sker efter prövning i det enskilda fallet och efter de regler som gäller för återkallelse i Sverige.

Den svenska regeringen följer med intresse utvecklingen i Danmark men har i dagsläget inte tagit några ytterligare initiativ i fråga om återkallelse av legitimation med anledning av vad som har framkommit i media om det kommande danska lagförslaget.

I Island indras auktorisationen enligt isländsk lagstiftning (Art. 15. para .7 lag no. 41/2007), om auktorisation är begrundat på en auktorisation i ett annat land än Island. Detta gäller all hälsopersonal i Island.

Island kommer att implementera varningsmekanism inom ramen för informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Familje- och omsorgsminister

Juha Rehula

